

חוזר האגף לפיקוח על קופות החולים ושירותי בריאות נוספים

נושא	תאריך פרסום	חוזר מס'
שירותים בתחום התפתחות הילד - עדכון		

י' ניסן, תשפ"ה
08/04/2025
135554425

לכבוד
מנהלי קופות החולים
שלום רב,

הנדון : שירותים בתחום התפתחות הילד - עדכון

סימוכין : חוזרי סמנכ"ל לפיקוח על קופות החולים 1/2010, 9/2016, 06/2020, חוזר מנהל רפואה 19/2013, חוזר חטיבת רגולציה 03/2019, חוזר זה מחליף ומבטל את חוזר סמנכ"ל לפיקוח על קופות החולים 7/2020

1. קופות החולים מחויבות לספק את מלוא סל השירותים למבוטחיהן בהתאם לחוק ביטוח בריאות ממלכתי. בתחום התפתחות הילד ישנה חשיבות למתן השירותים בתוך פרק הזמן הנדרש בשים לב לחלון הזמן המוגבל למתן השירותים, הן מהבחינה הרפואית-טיפולית והן מבחינת מיצוי זכויות המבוטח. לוחות הזמנים למתן השירותים נקבעים בחוזר חטיבת רפואה בנושא. לאורך השנים התקשו קופות החולים לספק שירותים בתחום זה בלוחות הזמנים המוגדרים בחוזר.

2. נוכח החובה לשפר את השירות למבוטחים, הוחלט בשנת 2010 על יצירת אלטרנטיבה לקבלת השירות ישירות מקופות החולים. זאת, באמצעות קביעת זמן מירבי להמתנה לקבלת השירות ישירות מהקופה, שלאחריו רשאי המבוטח לפנות לספקים פרטיים ולקבל החזר מהקופה בהתאם לתעריף השירות הציבורי.

3. בחלוף מספר שנים ניתן לומר כי מהלך זה שינה את המציאות בכמה אופנים :

3.1. שיעור וזמינות השירותים בתחום אבחון וטיפול בהתפתחות הילד המסופקים על ידי או באמצעות קופות החולים הצטמצמו, שכן חלק ניכר מהמטפלים מעדיפים לעבוד באופן פרטי. זאת למרות שיש יתרון משמעותי מבחינה רפואית-טיפולית לשירותים שניתנים במסגרת הציבורית באמצעות המכונים והיחידות להתפתחות הילד, שם השירותים הם רב מקצועיים, ניתנים בתחומים שונים ומקיפים את כלל הטיפולים הנדרשים לילדים.

3.2. שיעור הפעילות שממומנת באמצעות החזרים גדל באופן ניכר לכדי רבע מהפעילות הציבורית בתחום התפתחות הילד. פעילות זו מאופיינת בזמינות ובפריסה גבוהים יחסית, אך גם בעלות גבוהה לציבור המבוטחים. לרוב המטופלים משלמים למטפלים העצמאיים סכום העולה בעשרות רבות של אחוזים ועד לכדי תעריף כפול מגובה ההחזר המרבי.

3.3. הסטת הפעילות למטפלים פרטיים בהחזר, פגעה בעקרון השוויון הקבוע בחוק ביטוח בריאות ממלכתי כך שמבוטחים שידם אינה משגת לשלם את עלות השירות הפרטי, מקבלים זמינות נמוכה יותר מקופת

חוזר האגף לפיקוח על קופות החולים ושירותי בריאות נוספים

נושא	תאריך פרסום	חוזר מס'
שירותים בתחום התפתחות הילד - עדכון		

החולים ביחס לחבריהם וזאת מעבר לירידה ביכולת לראייה מתכללת של צרכי הילד ובמגבלות של קופת החולים לפקח על טיב הטיפולים כשאלה ניתנים בהחזר.

4. משרד הבריאות מבקש לשפר את איכות, זמינות והיקף השירותים הציבוריים בתחום התפתחות הילד ולהפחית את הנטל הכלכלי על משפחות המטופלים, ולכן החל משנת 2020 הוקצב סך של 80 מיליון ש"ח בשנה באמצעות מבחן תמיכה ייעודי לטובת הגדלה משמעותית של היקף הפעילות הישירה של קופות חולים בתחום התפתחות הילד.

5. לאור האמור, במטרה לחזק את המערכת הציבורית באמצעות קליטת אנשי מקצוע והגדלת היקפי המשרה של המועסקים במערכת הציבורית, נקבע כי מבחן התמיכה יגדל בשנת 2025 ויעמוד על סך של כ- 130 מיליון ₪. במקביל לגידול הצפוי בהיקף השירותים הניתנים במסגרת הציבורית, יצומצמו בהדרגה המשאבים המופנים לטיפולים במסגרת החזר.

6. על מנת לחזק ולהרחיב את נותני השירותים במערך הציבורי, פעלה הממשלה וחתמה על הסכמים לשיפור משמעותי בשכר מקצועות הליבה בהתפתחות הילד המועסקים בשירות הציבורי (ריפוי בעיסוק, קלינאות תקשורת, פיזיותרפיה ותזונה) להשגת מטרה זו. בנוסף לכך נפתחו מספר מסלולי הכשרה נוספים במקצועות אלו.

7. במקביל למהלך הגדלת סכומי התמיכה וצמצום החוזרים, עודכן חוזר חטיבת הרפואה בנושא כך שהחל מפרסום החוזר המתוקן ידרש ותק עבודה של מספר שנים במערך הציבורי לצורך טיפולים המזכים באפשרות להחזר.

8. חובתה של הקופה כאמור היא למתן שירותים בעין ורק במקרים חריגים, אשר אושרו על ידי המאסדר, ניתן לפנות למתן החוזרים עבור שירות הכלול בסל הבריאות הממלכתי. לפיכך, ובמטרה להרחיב את השירות הציבורי בתחום זה ולצמצם את אי השיוויון במסגרת החוזרים, קופת החולים לא תתן את השירות בדרך של החוזרים, אלא בהתאם למדרג הבא:

8.1. מתאריך 01/09/2025 יחולו הוראות חוזרי סמנכ"ל לפיקוח על קופות החולים 1/2010, 9/2016 רק על מטופלים שנמצאו במסלול החזר טרם למועד זה (להלן: מטופלים במהלך טיפול), על מטופלים שאובחנו עם אוטיזם או שהוגדרו כסומטיים. יתר המטופלים יקבלו רק שירותים בעין במסגרת קופת החולים, באמצעות מטופלים המועסקים בקופת חולים או באמצעות ספקים המצויים ברשימות ההסדר של הקופה. במקביל למהלך המתואר, ייבחנו השפעותיו ע"י הגורמים המקצועיים בהתייחס להרחבת היצע המטופלים המועסקים בשירות הציבורי, מספר המגעים במסגרת הציבורית וזמני ההמתנה לקבלת השירות.

חוזר האגף לפיקוח על קופות החולים ושירותי בריאות נוספים

נושא	תאריך פרסום	חוזר מס'
שירותים בתחום התפתחות הילד - עדכון		

8.2. מתאריך 01/09/2026 ובכפוף להמלצות הגורמים המקצועיים, יבוטלו הוראות חוזרי סמנכ"ל לפיקוח על קופות החולים 1/2010, 9/2016 עבור כלל המטופלים למעט מטופלים במהלך טיפול.

8.3. מתאריך 01/09/2029 ובכפוף להמלצות הגורמים המקצועיים, יבוטלו הוראות חוזרי סמנכ"ל לפיקוח על קופות החולים 1/2010, 9/2016 עבור כלל המטופלים. קופת החולים תתן חלופה טיפולית ראויה למטופלים במהלך טיפול.

8.4. כאמור, קיימת עדיפות במתן טיפולים במסגרת הסדרי הקופה, לפיכך גם עבור טיפולים הניתנים בהחזר על פי סעיפים 8.1-8.3, תשאף הקופה להרחבת ההסדרים כך שניתן יהיה להפנות מטופלים קיימים המקבלים החזרים לטיפול בהסדרים, ביחידות או במכונים של קופת החולים, בכפוף לשמירה על רצף טיפולי.

8.5. על קופת החולים לוודא כי במקרים של דחיפות במתן האבחון או הטיפול, הם יבוצעו בהתאם לרמת הדחיפות והקופה תפעל בהתאם לשיקול דעתה המקצועי.

8.6. אחת לחודש יפרסמו קופות החולים ויעבירו למשרד הבריאות זמני המתנה עבור המקצועות המפורטים בחוזר חטיבת הרפואה בנושא "מתן שירותים בתחום התפתחות הילד על ידי קופות החולים"; לפי מחוזות הקופה ובפורמט אחיד את הנתונים הבאים:

8.6.1. ממוצע זמן ההמתנה בפועל מיום פתיחת התיק, או ההפניה לקבלת אבחון בתחום מקצועי נוסף ועד לביצוע האבחון בפועל לכלל האבחונים שבוצעו בשלושת החודשים הקלנדריים שקדמו למועד הפרסום וכן דיווח לתקופה המקבילה בשנה הקודמת.

8.6.2. שיעור הפונים מתוך הפונים לקבלת אבחון (מיום פתיחת התיק) שזמן ההמתנה בפועל שלהם כאמור בסעיף 8.6.1 עלה על הקבוע בחוזר חטיבת רפואה בנושא, זאת לתקופה של 12 החודשים שקדמו למועד הפרסום כאמור.

8.6.3. ממוצע זמן ההמתנה בפועל מיום פתיחת התיק ועד לקבלת טיפול ראשון לכלל הטיפולים הראשונים שבוצעו בשלושת החודשים הקלנדריים שקדמו למועד הפרסום וכן דיווח זהה לתקופה המקבילה בשנה הקודמת.

8.6.4. שיעור הפונים מתוך הפונים לקבלת טיפול ראשון שזמן ההמתנה בפועל שלהם כאמור בסעיף 8.6.3 עלה על הקבוע בחוזר חטיבת רפואה בנושא. זאת לתקופה של 12 החודשים שקדמו למועד הפרסום כאמור.

חוזר האגף לפיקוח על קופות החולים ושירותי בריאות נוספים

נושא	תאריך פרסום	חוזר מס'
שירותים בתחום התפתחות הילד - עדכון		

8.6.5. משרד הבריאות יבצע בקרה על הדיווחים לעיל.

9. הקופה תדווח על היקף העסקת אנשי המקצוע כולל מקצועות הבריאות, רופאים, פסיכולוגים ועו"ס, מספר תקנים מאוישים והיקפי משרה בראשית כל רבעון בחלוקה למקצועות ובחלוקה למחוזות הקופה ובתקופה המקבילה בשנה שעברה.

10. הקופה תדווח בכל רבעון על היקף ההחזרים וכן על היקף הטיפולים הניתנים על ידה או באמצעות הסדר, בחלוקה לסוג הטיפולים וסוג המטופלים (מטופלים במהלך טיפול, מטופלים המאובחנים באוטיזם, מטופלים המוכרים כסומטיים, יתר המטופלים), ובתקופה המקבילה בשנה שעברה.

11. משרד הבריאות יקיים מעקב אחר יישום מבחני התמיכה והשינוי במדיניות ההחזרים והשפעתם על כלל המטופלים ונותני השירותים. בנוסף לכך, המשרד ידאג למענה ייעודי לפניית של ציבור המבוטחים.

12. נא היערכותכם בהתאם.

בברכה,

ליאור ברק, רו"ח
האגף לפיקוח על קופות החולים
ושירותי בריאות נוספים

העתק:
שר הבריאות
מנכ"ל משרד הבריאות
ראש חטיבת הרפואה
חברי הנהלת משרד הבריאות
ד"ר נעמה יושע אורפז, מנהלת המחלקה להתפתחות הילד ושיקומו
עו"ד טל נשרי, לשכה משפטית, כאן
צוות האגף לפיקוח על קופות"ח ושב"ן
צוות אגף תכנון תקצוב ותמחור
מנהלי כספים, קופות חולים
מנהלים רפואיים, קופות חולים
מנהלי שב"ן, קופות חולים
יועצים משפטיים, קופות חולים
מנהלי פניות הציבור קופות חולים